

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет
Кафедра соціології

Затверджено

На засіданні кафедри соціології
історичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри _____

д.с.н., проф. Пачковський Ю.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни
«Аналітична соціологія»,
що викладається в межах ОПП Соціологія
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 054 Соціологія

Львів 2023

Назва курсу	Аналітична соціологія
Адреса викладання курсу	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра соціології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки; 054 Соціологія
Викладачі курсу	Калиняк Орислава Теодорівна, к.соц. н., доцент кафедри соціології
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: oryslava.kalynyak@lnu.edu.ua Сторінка викладача: https://clio.lnu.edu.ua/employee/ben-o Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 320
Консультації по курсу відбуваються	Консультації (офлайн або онлайн) в день проведення занять за попередньою домовленістю
Сторінка курсу	https://clio.lnu.edu.ua/course/analitychna-sotsiolohiya
Інформація про курс	Дисципліна « Аналітична соціологія » є нормативною навчальною дисципліною зі спеціальності 054 Соціологія, розробленою для освітньої програми «Соціологія», яка викладається у <u>1 семестрі в обсязі 4,5 кредитів</u> за Європейською Кредитною Трансферною Системою (ECTS)
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний теоретичний та емпіричний досвід для аналітичної роботи у соціологічному контексті. Увагу буде зосереджено на формування практичних навичок аналітика за допомогою виконання завдань: <ul style="list-style-type: none"> • котрі стосуватимуться різних сфер функціонування сучасного суспільства (освіти, науки, громадського простору, політики, управління, культурної площини тощо); • будуть пов'язані з різними методами збору та аналізу соціологічної інформації; • вимагатимуть підготовки аналітичних звітів різного формату.
Мета та цілі курсу	<i>Мета навчальної дисципліни</i> полягає у поглибленні знань, розвитку вмінь та вдосконаленні практичних навичок студентів, необхідних для здійснення аналітичної роботи у соціологічному полі. <i>Завдання навчальної дисципліни:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <u>теоретичне</u> – розглянути основні поняття та категорії аналітичної соціології, виокремити особливості аналітичних звітів різних форм, видів і типів, актуальних для різних дослідницьких полів та суспільних сфер;

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>методологічне</u> – сприяти розвитку пошукових здібностей студентів, їх креативності та можливостей самостійного здобуття знань, а також вміння представити ці знання в аудиторії; • <u>соціальне</u> – сприяти розвитку творчих і комунікативних здібностей у студентів шляхом застосування інтерактивних методів навчання, зокрема залучення їх до командної роботи, дискусій, рольових ігор тощо.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головаха Є.І., Горбачик А.П. <i>Тенденції соціальних змін в Україні та Європі: за результатами «Європейського соціального дослідження» 2005-2007-2009-2011-2013</i>. К.: Ін-т соціології НАН України. 2014. 96 с. 2. Горбачик О. Комп'ютерна обробка текстів у якісних та кількісних соціологічних дослідженнях. <i>Соціологія: теорія, методи, маркетинг</i>. 2006. № 1. С. 124-133. 3. <i>Комплексні вимірвальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності</i> [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. Київ. Інститут соціології НАН України. 2022. 405 с. 4. Костенко Н. Кількісне і якісне: взаємні претензії та спільні перспективи. <i>Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навчальний посібник</i>. За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. С. 8-26. 5. Паніна Н. <i>Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій / 2-е видання, доповнене</i>. Київ. 2007. 320 с. 6. Савчинський Р. Проект аналітичної соціології або У пошуках відповіді на питання «чому?». <i>Соціологія: теорія, методи, маркетинг</i>. 2018. № 1. С. 46-64. 7. <i>Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навчальний посібник</i>. За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аппело Ю. Менеджмент 3.0. <i>Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами</i>. Харків: Фабула. 2019. 2. Іванов О. <i>Як придумати ідею, якщо ви не Огілві</i>. Дніпро: Моноліт. 2020. 216 с. 3. Іцхак А. <i>Як подолати кризу управління / пер. з англ. В. Стельмах</i>. Харків: Вид-во «Ранок». Фабула. 2019. 272 с. 4. Кеннеді Д. <i>Безжальний менеджмент та ефективність людських ресурсів / пер. з англ. Т. Мухамедшина</i>. Харків: Вид-во «Ранок». Фабула. 2019. 304 с. 5. Кузьмін О. Є., Мельник О.Г. <i>Основи менеджменту: підручник</i>. Київ: Академвидав. 2007. 464.

6. Кутуєв П. Соціальні реальність і трансформації ХХ століття: між концепціями та утопіями. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2017. № 4.
7. Мазараки А.А. *Основи менеджменту*. Київ. Фоліо. 2014. 848 с.
8. Немцов В. Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Експрес-Поліграф, 2002. 506 с.
9. Переверзєв О.С. Сучасні практики використання новітніх не опитувальних методів збору даних у соціології. *Наукові записки НаУКМА. Соціологічні науки*. 2017. Т. 196. С. 19-24.
10. Саніна Т.О. До проблеми об'єктивності даних, отриманих у процесі якісного дослідження. *Наукові записки. Соціологічні науки*. 2006. Том 58. С. 85-89.
11. Сапелкіна О.В., Чепурко Г.І. Емпірична соціологія: курс лекцій. Львів. Простір-М. 2018. 268 с.
12. Скібіцький О. М. *Антикризовий менеджмент: навч. посібник*. Київ: Центр учб. Літератури. 2009. 568 с.
13. Степко О.М. Методи аналізу при проведенні комунікативних кампаній. *Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія економіка, право, політологія, туризм*. Т. 1. № 1. 2010. С. 169-173.
14. *Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник* / Батаєва Катерина, Іванов Валерій, Коритнікова Надія, Костенко Наталія, Семотюк Орест, Юзва Людмила; за заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К. та Іванова В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 416 с.
15. Фещур Р.В., Барвінський А.Ф., Кічор В.П. *Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти*. Навчальний посібник. За наук. ред. Р.В. Фещура. 2-е вид. оновлене і доповнене. Львів: «Інтелект-Захід». 2003. 576 с.
16. Черниш Н. Соціологія сьогодення: тенденції та перспективи розвитку. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2017. № 4.

Інтернет-джерела

1. Вісник Львівського університету Серія соціологічна. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/sociology>
2. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації». URL: <https://periodicals.karazin.ua/sc>
3. Дослідницька агенція «ФАМА». URL: <https://fama.agency/>
4. Єдина державна електронна база з питань освіти. URL: <https://vstup.edbo.gov.ua/>
5. Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». URL: <http://soctech-journal.kpu.zp.ua/>
6. Інститут соціології НАН України. URL: <https://i-soc.com.ua/>
7. Інформаційна система «Освіта.ua». URL: <https://vstup.osvita.ua>

	<p>8. Київський міжнародний інститут соціології. URL: https://www.kiis.com.ua/</p> <p>9. Науковий журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг». URL: http://stmm.in.ua/</p> <p>10. Науковий журнал «Український соціум». URL: https://ukr-socium.org.ua/uk/</p> <p>11. Науковий журнал з соціології та психології «Габітус». URL: http://habitus.od.ua/</p> <p>12. Незалежний дослідницький цент «Соціоінформ». URL: https://socioinform.com/</p> <p>13. Публікації викладачів кафедри соціології ЛНУ імені Івана Франка URL: https://clio.lnu.edu.ua/department/sotsiolohiji</p> <p>14. Сервіс пошуку абітурієнтів. URL: https://abit-poisk.org.ua/</p> <p>15. Соціологічна асоціація України. URL: https://sau.in.ua/</p> <p>16. Соціологічна група «Рейтинг». URL: https://ratinggroup.ua/</p> <p>17. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/</p> <p>18. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: https://dif.org.ua/</p> <p>19. Центр стратегічного планування і розвитку Львова «Інститут міста». URL: https://city-institute.org/</p>
Обсяг курсу	Загальний обсяг 135 академічних годин, з них 32 години аудиторних занять (16 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 103 години самостійної роботи)
Очікувані результати навчання	<p>У результаті успішного проходження курсу студент(ка) набуде:</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК02. Здатність працювати автономно</p> <p>ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <p>СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.</p> <p>СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти</p> <p>СК03. Здатність проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію</p> <p>СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.</p> <p>ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.</p>

	<p>ПР03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.</p> <p>ПР05. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.</p>
Ключові слова	Аналітика, аналітична соціологія, механізм аналітичної роботи, методи аналізу інформації, аналітичний звіт, формати аналітичного звіту.
Формат курсу	Очний
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»**
Підсумковий контроль	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань таких навчальних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	інтерактивні лекції-дискусії, консультування, самостійна робота, індивідуальні творчі завдання, командна проектна робота
Необхідне обладнання	комп'ютери з доступом до Інтернету, мультимедійний проектор
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою: 100 балів – робота під час семестру. За роботу в семестрі бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Вивчення актуальних тенденцій і ймовірних викликів вступної кампанії в Україні (20 балів), 2) Соціологічно-аналітичний супровід передвиборчої кампанії (20 балів), 3) Вивчення та популяризація актуальних проблем сучасного українського суспільства (роль жінки на війні) (20+20=40балів). 4) Вивчення та популяризація актуальних проблем сучасного українського суспільства (цінності сучасних студентів) (20 балів). <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка» http://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf</p>

	будь-яке використання плагіату автоматично дає підстави для негативної оцінки для студента, який у випадку доведення його академічної недоброчесності автоматично отримує талон №2.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

Додаток. Схема курсу «Аналітична соціологія»

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1-2/13 год.	<p><u>Тема 1.</u> <i>Теоретико-методологічні засади аналітичної соціології.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> окреслення понятійно-категоріального апарату аналітичної соціології, вивчення і порівняння іноземного та українського досвідів побудови аналітичної соціології, означення основних теоретико-методологічних підходів. 	<p>Лекція (інтерактивне заняття, дискусія) – 2 год</p> <p>Семінар (інтерактивне заняття, дискусія) – 2 год.</p>	<p>Базова: 3, 5, 6 Додаткова: 6, 11, 13, 16 Інформаційні ресурси: 6, 9, 13</p>	<p>Самостійна робота – 9 год. Підготовка до семінарського заняття, опрацювання літератури</p>	2-й тиждень
3-4/13 год.	<p><u>Тема 2.</u> <i>Аналітичні механізми та їхні особливості у різних сферах сучасного соціуму.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> теоретична схема аналітичного механізму, специфіка аналітичної роботи при вивченні подій і процесів (статички і динаміки), місце концептуалізації/моделювання в роботі аналітика-соціолога. 	<p>Лекція (інтерактивне заняття, дискусія) – 2 год</p> <p>Семінар (інтерактивне заняття, дискусія) – 2 год.</p>	<p>Базова: 3, 4, 5, 6 Додаткова: 6, 11, 13, 15 Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19</p>	<p>Самостійна робота – 9 год. Підготовка до семінарського заняття, опрацювання літератури</p>	4-й тиждень
5-6/14 год.	<p><u>Тема 3.</u> <i>Методи соціологічного дослідження для діяльності соціолога-аналітика.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> особливості застосування якісних 	<p>Лекція (інтерактивне заняття, дискусія) – 2 год</p>	<p>Базова: 1, 2, 3, 4, 5, 7 Додаткова: 9, 10, 11, 14, 15 Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 5, 6,</p>	<p>Самостійна робота – 10 год. Підготовка до семінарського заняття,</p>	6-й тиждень

	<p>методів</p> <ul style="list-style-type: none"> • особливості застосування кількісних методів • особливості застосування методів текстуального аналізу 	<p>Семинар (інтерактивне заняття, дискусія)</p> <p>– 2 год.</p>	8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19	опрацювання літератури	
7-8/19 год.	<p><u>Тема 4.</u> Дослідницька діяльність соціолога-аналітика: вивчення суспільства в актуальний період, динаміці, ретроспективі та перспективі</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>суспільна сфера:</u> освітня • <u>завдання:</u> вивчення актуальних тенденцій і ймовірних викликів вступної кампанії в Україні • <u>аналітичний звіт:</u> експертний висновок у формі аналітичних таблиць 	<p>Лекція (інтерактивне заняття, консультування)</p> <p>– 2 год</p> <p>Семинар (презентація індивідуальних завдань)</p> <p>– 2 год.</p>	Додаткова: 15 Інформаційні ресурси: 4, 7, 14; 3, 6, 8, 12, 15, 16, 17, 18, 19	<p>Самостійна робота – 15 год.</p> <p>Підготовка проєкту I (вивчення актуальних тенденцій і ймовірних викликів вступної кампанії в Україні);</p> <p>Написання аналітичного звіту (експертний висновок у формі аналітичних таблиць)</p>	8-й тиждень
9-10/19 год.	<p><u>Тема 5.</u> Дослідницька діяльність соціолога-аналітика: вивчення суспільства в актуальний період, динаміці, ретроспективі та перспективі</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>суспільна сфера:</u> політична/електоральна, управлінська • <u>завдання:</u> соціологічно-аналітичний супровід передвиборчої кампанії • <u>аналітичний звіт:</u> розроблена стратегія 	<p>Лекція (інтерактивне заняття, консультування)</p> <p>– 2 год</p> <p>Семинар (презентація результатів командного проєкту)</p> <p>– 2 год.</p>	Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 12, 13 Інформаційні ресурси: 3, 6, 8, 12, 15, 16, 17, 18, 19	<p>Самостійна робота – 15 год.</p> <p>Підготовка проєкту II (Соціологічно-аналітичний супровід передвиборчої кампанії);</p> <p>Написання аналітичного звіту (розробка стратегії)</p>	10-й тиждень

11-12/19 год.	<p>Тема 6. Дослідницька діяльність соціолога-аналітика: вивчення суспільства в актуальний період, динаміці, ретроспективі та перспективі. Частина 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>суспільна сфера:</u> наукова/громадська • <u>завдання:</u> вивчення та популяризація актуальних проблем сучасного українського суспільства (роль жінки на війні) • <u>аналітичний звіт:</u> кодувально-концептуалізаційний аналіз глибинного інтерв'ю 	<p>Лекція (інтерактивне заняття, консультування) – 2 год</p> <p>Семінар (презентація індивідуальних завдань в межах командної роботи) – 2 год.</p>	<p>Базова: 2, 3, 4, 5, 7 Додаткова: 10, 11, 14 Інформаційні ресурси: 3, 6, 8, 12, 15,16, 17,18, 19</p>	<p>Самостійна робота – 15 год.</p> <p>Підготовка проекту III (Вивчення та популяризація актуальних проблем сучасного українського суспільства (роль жінки на війні);</p> <p>Написання аналітичного звіту (формування кодувальних таблиць за матеріалами глибинних інтерв'ю)</p>	12-й тиждень
13-14/19 год	<p>Тема 6. Дослідницька діяльність соціолога-аналітика: вивчення суспільства в актуальний період, динаміці, ретроспективі та перспективі. Частина 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>суспільна сфера:</u> наукова/громадська • <u>завдання:</u> вивчення та популяризація актуальних проблем сучасного українського суспільства (роль жінки на війні) • <u>аналітичний звіт:</u> есе 	<p>Лекція (інтерактивне заняття, консультування) – 2 год</p> <p>Семінар (презентація індивідуальних завдань) – 2 год.</p>	<p>Базова: 2, 3, 4, 5, 7 Додаткова: 10, 11, 14 Інформаційні ресурси: 3, 6, 8, 12, 15,16, 17,18, 19</p>	<p>Самостійна робота – 15 год.</p> <p>Підготовка проекту III (Вивчення та популяризація актуальних проблем сучасного українського суспільства (роль жінки на війні);</p> <p>Написання аналітичного звіту (есе)</p>	14-й тиждень
15-16/19 год	<p>Тема 7. Дослідницька діяльність соціолога-аналітика: вивчення суспільства в актуальний період, динаміці, ретроспективі та</p>	<p>Лекція (інтерактивне заняття, консультування)</p>	<p>Базова: 1, 2, 3, 4 Додаткова: 15 Інформаційні ресурси: 3, 6, 8, 12,</p>	<p>Самостійна робота – 15 год.</p> <p>Підготовка проекту</p>	16-й тиждень

	<p><i>перспективі</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>суспільна сфера</u>: наукова/громадська • <u>завдання</u>: вивчення та популяризація актуальних проблем сучасного українського суспільства (цінності сучасних студентів) • <u>аналітичний звіт</u>: презентація з відповідним діаграмним супроводом + письмово оформлені тези з додатками 	<p>– 2 год</p> <p>Семинар (презентація індивідуальних завдань) – 2 год.</p>	<p>15,16, 17,18, 19</p>	<p>IV (Вивчення та популяризація актуальних проблем сучасного українського суспільства («цінності сучасних студентів ЗВО»);</p> <p>Написання аналітичного звіту (письмово оформлені тези з додатками у формі діаграм/таблиць)</p>	
<p>Разом 135 год.</p>		<p>32 год.</p>		<p>103 год.</p>	